

Список використаних джерел:

1. Покатаєв П.С. Контроль у системі органів місцевого самоврядування: теорія та практика застосування: монографія/П.С. Покатаєв. – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2012. – 288с.
2. Купрій В., Паливода Л. Громадська експертиза та громадський моніторинг діяльності органів влади: Навч. посіб. – К.: Макрос, 2011. – 200 с.
3. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96%E2%F0&p=1287728439146274>
4. Сірик Д. Організаційно-правові форми участі громадян у діяльності виконавчої влади // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 9. – С. 48—51.
5. Буздуган Я. М. Роль громадського контролю в управлінні соціально-економічним розвитком суспільства // Віче. – 2012. – № 7. – С. 14—16.
6. Закон України «Про громадські об'єднання» від 22.03.2012 № 4572-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
7. Закон України «Про громадські об'єднання» від 22.03.2012 № 4572-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
8. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF>

ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ЗА КЛАСТЕРНОЮ МОДЕЛЛЮ

*Ковальчук Вікторія Анатоліївна
аспірантка Харківського національного
економічного університету*

6 квітня 2011 року було розглянуто та прийнято Інвестиційну реформу України. Загальною та основною метою цієї реформи є активне залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України, формування позитивного інвестиційного іміджу України в Світі, а також позиціонування України як фінансовий, політичний та бізнес центр у Східній Європі.

Важливим напрямком роботи зі здійснення реформ є реалізація Національних проектів – своєрідних «точок зростання» економіки України, центрів залучення інвестиційних ресурсів.

«Національні проекти» – це масштабні економічні проекти, які мають стратегічне значення для цілих галузей української економіки, спрямовані на вирішення окремих соціальних проблем або радикальне економічне оновлення цілих регіонів.

«Національні проекти» спрямовані на поліпшення якості життя, енергозабезпечення та енергозбереження, підвищення рівня людського потенціалу, кардинального збільшення припливу прямих інвестицій.

Згідно постанови КМУ «Про затвердження переліку проектів із пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку (національні проекти)» [1] було виділено наступні основні пріоритетні напрямки розвитку: «Нова енергія», «Нова якість життя», «Нова інфраструктура», «Олімпійська надія – 2022», «Агроперспектива».

Харківська область належить до територій пріоритетного розвитку зі спеціальним режимом інвестування. На території м. Харкова та Харківської області планується реалізація інвестиційних проектів за такими напрямками: інвестиційні проекти в галузі комунального господарства, модернізація виробництва, створення інноваційного продукту, організація нового виробництва, впровадження інноваційних технологій, впровадження екологічних та енергозберігаючих технологій, використання вторинних ресурсів, інфраструктурні проекти. Для більш ефективної реалізації інвестиційних проектів було прийнято рішення про створення кластерів. Основними з них є: «Виробництво та переробка сільськогосподарської продукції та виробництво продуктів харчування», «Видобуток нафти і газу та їх переробка», «Житлово-комунальне господарство», «Високотехнічне виробництво, освіта, наука» та ін.

Кластерними ініціативами охоплено майже всі регіони України, що свідчить про зацікавленість компаній у створенні бізнес-мереж та забезпечує надійну платформу для формування кластерної політики на державному рівні.

Кластери впливають на конкурентоспроможність регіону, по-перше, шляхом підвищення продуктивності фірм і галузей – учасників кластера, по-друге, шляхом підвищення здатності до інновацій і, таким чином, продуктивності, по-третє, стимулюванням нових видів бізнесу, що підтримують інновації і розширюють межі кластера.

Найбільший економічний ефект дає використання кластерної моделі розвитку регіональної економіки при включенні до неї промислових підприємств, однак кластер може бути застосований і для підприємств сфери послуг. Для всієї економіки регіону (країни) кластери виконують роль точок зростання внутрішнього ринку.

За даними Державної служби статистики України [2] у 2012 році Харківській області вдалося залучити 260 млн. дол. іноземних інвестицій.

Таблиця 1.
Надходження інвестицій м. Харкові за видами економічної діяльності [2]

Види економічної діяльності	Передбачено проектами		Фактично надійшло інвестицій з початку реалізації проектів		
	тис. дол.	тис. грн.	тис. дол.	тис. грн.	у % до обсягів передбачених проектами
Переробна промисловість в т.ч.:	12028,7	64172,7	11099,5	58917,7	92,3
Целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	700,0	3731,7	418,4	2229,8	59,8
Виробництво машин та устаткування	1279,3	6853,7	1221,9	6519,7	95,5
Виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	6200,0	33057,8	6884,8	36383,0	111,0
Виробництво транспортних засобів та устаткування	3068,4	16364,4	2080,0	11086,6	67,8
Інші галузі промисловості	781,0	4165,1	494,4	2698,6	63,3

Як видно з табл. 1., основною галуззю економіки, що реалізує найбільшу кількість проектів та залучає найбільше інвестиційних ресурсів є переробна промисловість. Інвестиційними проектами цієї галузі передбачено

залучення більш як 12 млн. дол. Та 64 млн. грн. інвестиційних ресурсів, проте потреба у ресурсах була задоволена не повністю, а лише на 92,3%.

Майже всі підгалузі переробної промисловості за результатами 2012 року продемонстрували недоїмку коштів, що фактично надійшли з початку реалізації проектів. Можна припустити, що така ситуація пояснюється наспів падінням у часі кінця звітного року та кінця реалізації інвестиційного проекту.

Проте інвестицій у виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування було залучено більше на 11% ніж передбачалось. Це свідчить про підвищений інтерес інвесторів до даної галузі промисловості.

За даними Головного управління статистики в Харківській області [2] головним джерелом фінансування інвестицій є власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких здійснюються капіталовкладення (рис.1).

Як видно з рис.1, найбільша частка інвестицій (74%) здійснюється за рахунок власних коштів підприємств та організацій. Впродовж останніх років така тенденція зберігається [2]. За рахунок коштів Державного бюджету здійснюється 11% капітальних інвестицій. Проте ефективна реалізація інвестиційних проектів потребує залучення інших джерел фінансового забезпечення, таких як кошти місцевих бюджетів, кредитні ресурси, іноземні інвестиції та ін.

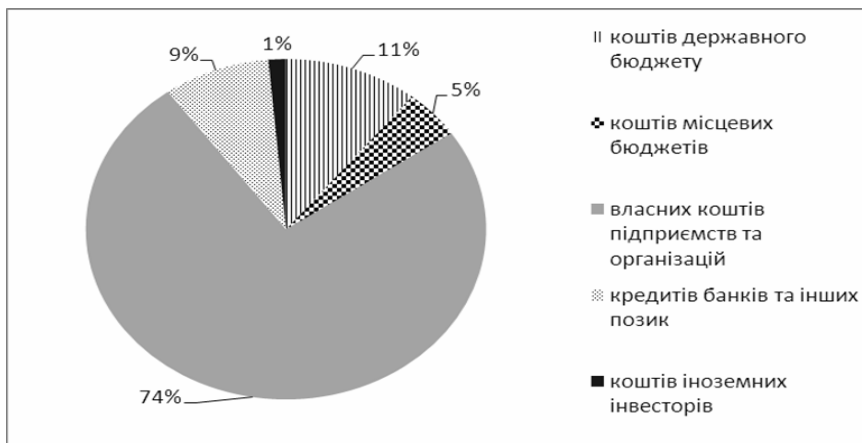

Рис. 1. Структура капітальних інвестицій у Харківській обл. в 2012р.

З огляду на зміни у структурі джерел інвестиційних ресурсів та на особливості регіональної політики, викладені у Стратегії сталого розвитку Харківської області до 2020 року [3] виявляється можливість ефективної

взаємодії органів державної влади та приватних інвесторів з метою підвищення економічного потенціалу Харківської області, покращення її інвестиційної привабливості та досягнення вказаних у програмі соціально значущих результатів.

Список використаних джерел:

1. Постанова КМУ «Про затвердження переліку проектів із пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку (національні проекти)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1256-2010-%D0%BF/print1315140218494452>.

2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Стратегія сталого розвитку Харківської області до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kharkivoda.gov.ua/images/users/Strategiya.pdf>.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИСТЕМИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ У КРАЇНАХ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

Погиба Павло Павлович

*здобувач Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

Зазначимо, що з другій половині ХХ століття в переважній більшості країн Західної Європи почалась реформа місцевого управління. Дана реформа перш за все була спрямована на децентралізацію управління й надання регіонам значних повноважень для вирішення своїх власних проблем. Процес реформування закінчився прийняттям Європейської Хартії місцевого самоврядування у 1985 р, яка ратифікована більшістю європейських країн, а починаючи з 1988 р. підписання Хартії є обов'язковою умовою вступу до Ради Європи. Однак дотепер Хартія не підписана, підписана не повністю або не ратифікована такими державами, як Франція, Бельгія, Нідерланди, Австрія, Данія [1, с. 48].

Проведення реформ місцевого управління зумовили появу декількох моделей організації місцевої влади, а саме: англосаксонська модель (Великобританія, США, Канада, Австралія); континентальна модель (країни Європи, франкомовної Африки, Латинській Америці); змішана модель (Японія); радянська модель (КНР, КНДР, колишній СРСР) [2].

Вважаємо за доцільне розглянути досвід діяльності місцевих органів